

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อควมมีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยสามารถสรุปผลตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อควมมีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
3. เพื่อตรวจสอบและยืนยันข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อควมมีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ขั้นตอนการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาและแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีกิจกรรมการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1.1 การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มเป้าหมาย คือ บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่ม และนายกสมาคมผู้บริหารครูและบุคลากรประจำอำเภอในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินจากระบบรายงานผลการปฏิบัติราชการตามแผนปฏิบัติราชการ (Action Plan Report System) ประจำปี 2555 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อยู่ในกลุ่มสุดท้ายของผลการประเมิน ร้อยละ 25 ของจำนวนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาทั้งหมด 183 เขต จำนวน 45 เขต รวมจำนวนทั้งสิ้น 653 คน

1.2 การศึกษาพหุกรณี (Multi-case Study) เพื่อสัมภาษณ์บุคลากรในสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาดั้งเดิม 3 แห่ง เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมทั้งสิ้น 12 คน

2. ระยะที่ 2 จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษา เพื่อความมี
ประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีกิจกรรมการวิจัย ดังนี้ คือ

สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Operational Seminar) เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย
ในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อความมีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กลุ่มเป้าหมายเป็นคณะทำงาน รวมทั้งสิ้น 90 คน โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา
ในระยะที่ 1 คือผลการศึกษาปัญหาและแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาและผลจากศึกษาพหุกรณีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดั้งเดิมเป็นฐาน
ในการดำเนินการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อความมี
ประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. ระยะที่ 3 ตรวจสอบและยืนยันข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษา
เพื่อความมีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผู้วิจัยได้นำ

ผลการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อความมี
ประสิทธิผล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้จากระยะที่ 2 ประกอบด้วย 1 วิสัยทัศน์ 1
พันธกิจ 5 เป้าหมาย 5 กลยุทธ์ และ 13 มาตรการ เพื่อเป็นฐานสำหรับการวิจัยในระยะที่ 3
ซึ่งมีกิจกรรมการวิจัย ดังนี้ คือ

3.1 การสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เป็นการนำข้อเสนอเชิงนโยบาย
ที่ได้จากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Operational Seminar) เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อให้
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งประเมินความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไป
ได้ (Feasibility) ความสอดคล้อง (Congruity) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ข้อเสนอเชิง
นโยบาย กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมสัมมนา รวมทั้งสิ้น 10 คน

3.2 การตรวจสอบและยืนยันโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เป็นการนำ
ข้อเสนอเชิงนโยบาย ที่ผู้วิจัยปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมข้อความตามที่ผู้เชี่ยวชาญ ได้เสนอแนะ
แล้วเสนอต่อที่ประชุมเพื่อทำการวิพากษ์ และประเมินความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไป

ได้ (Feasibility) ความสอดคล้อง (Congruity) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ของข้อเสนอเชิงนโยบาย สมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) กับการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จาก 2 เขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 รวมจำนวนทั้งสิ้น 50 คน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาปัญหาและแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากการสอบถามกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถสรุปเป็นภาพโดยรวมของปัญหา ในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยทั้ง 5 ด้านส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุด คือ ด้านที่ 4 การบริหารทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นมืออาชีพ และรายการที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านที่ 5 การสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา

นอกจากนี้ กลุ่มเป้าหมายได้เสนอแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทำงานอย่างมืออาชีพ มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างชัดเจน ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเกิดการ พัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน จัดทำแผนเพื่อการบริหารอัตรากำลังและมีระเบียบกฎหมาย รองรับเครือข่าย

2. ผลการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษา เพื่อความมีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผลการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อความ มีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยการสัมมนาเชิงปฏิบัติการของคณะทำงาน ซึ่งได้ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ประกอบด้วย 1 วิสัยทัศน์ 1 พันธกิจ 5 เป้าหมาย 5 กลยุทธ์ และ 13 มาตรการ

3. ผลการตรวจสอบและยืนยันข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อความมีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.1 ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษา เพื่อความมีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่จะทำขึ้น โดยการสัมมนาเชิงปฏิบัติการของคณะทำงานในระยะที่ 2 เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ และผู้วิจัยได้นำข้อเสนอเชิงนโยบายที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไข โดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว เข้าสู่การตรวจสอบและยืนยัน โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หลังจากผ่านขั้นตอนนี้แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุง แก้ไข เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายฉบับสมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วย 1 วิสัยทัศน์ 1 พันธกิจ 5 เป้าหมาย 5 กลยุทธ์ และ 13 มาตรการ (32 กิจกรรม) ดังนี้

ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อความมีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. ด้านวิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นองค์กรขับเคลื่อนให้สถานศึกษา จัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

2. ด้านพันธกิจ

ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่มีอาชีพ ด้วยการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

3. ด้านเป้าหมาย

3.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

3.2 พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรที่กำหนดไว้

3.3 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ

3.4 ให้สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นแหล่ง เรียนรู้ตลอดชีวิต

3.5 มุ่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐาน
เพิ่มขึ้น

4. ด้านกลยุทธ์

4.1 พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยใช้

4.1.1 มาตรการที่ 1 พัฒนาระบบการประเมินและการบริหารจัดการคุณภาพ
ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีกิจกรรม ดังนี้

- 1) พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา
- 2) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบาย
- 3) พัฒนาระบบการจัดการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
(PMQA)

4.1.2 มาตรการที่ 2 พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมี
กิจกรรม ดังนี้

- 1) ให้สถานศึกษาทุกแห่งพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา
- 2) ให้สถานศึกษาทุกแห่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้น
พื้นฐาน
- 3) ให้สถานศึกษาทุกแห่งพัฒนาระบบควบคุมภายใน

4.2 เร่งรัดการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยใช้

4.2.1 มาตรการที่ 1 จัดทำแผนพัฒนาและแผนประจำปีที่มีประสิทธิภาพ
โดยมีกิจกรรม ดังนี้

- 1) จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับนโยบาย
- 2) ดำเนินการตามแผนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตามบริบท
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.2.2 มาตรการที่ 2 กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย
โดยมีกิจกรรม ดังนี้

1) นิเทศ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาทุกแห่งตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2) ให้สถานศึกษาทุกแห่งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

4.2.3 มาตรการที่ 3 กระจายอำนาจ และส่งเสริมการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล โดยมีกิจกรรม ดังนี้

1) เปิดโอกาสให้องค์กรคณะบุคคล ครูและบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษา ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2) นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษา

3) รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4.3 ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้

4.3.1 มาตรการที่ 1 มีแผนนิเทศ กำกับ ติดตามที่ครอบคลุมภารกิจ โดยมีกิจกรรม ดังนี้

1) จัดทำแผนนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน

2) นำแผนไปใช้ในการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน

4.3.2 มาตรการที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษามีการสะท้อนผลการดำเนินงานตามแผน โดยมีกิจกรรม ดังนี้

1) จัดทำรายงานผลการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน

2) รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

4.3.3 มาตรการที่ 3 จัดทำแผนงาน และโครงการ ที่ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based Management : SBM) โดยมีกิจกรรม ดังนี้

1) จัดทำแผนงาน และโครงการที่เอื้อต่อการบริหารจัดการการศึกษา

2) ให้สถานศึกษาจัดทำแผนงาน และโครงการที่ครอบคลุมภารกิจ

และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.3.4 มาตรการที่ 4 ส่งเสริม สถานศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีกิจกรรม ดังนี้

1) ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาด้วยวิธีที่หลากหลายและเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization : LO)

2) เปิดโอกาสให้ผู้รับบริการได้แสดงความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษา

4.4 พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้

4.4.1 มาตรการที่ 1 บริหารอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์ ที่ ก.ค.ศ. กำหนดและความต้องการของสถานศึกษา โดยมีกิจกรรมดังนี้

1) กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านอัตรากำลังที่ครอบคลุมครบถ้วน

2) กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาจัดทำแผนอัตรากำลัง เพื่อการบริหารจัดการ

3) กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาใช้แผนอัตรากำลังในการบริหารจัดการตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

4.4.2 มาตรการที่ 2 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีอาชีพ โดยมีกิจกรรม ดังนี้

1) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใฝ่รู้มีความคิดเชิงระบบสามารถเรียนรู้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

2) ส่งเสริมสนับสนุนการใช้กระบวนการพัฒนา หลากหลายเพื่อทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดการเรียนรู้

3) ส่งเสริม สนับสนุนให้องค์การเกิดการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์กร

4) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาองค์กร โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการพัฒนา

4.5 เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยใช้

4.5.1 มาตรการที่ 1 ส่งเสริมการสร้างและพัฒนา เครือข่าย โดยมีกิจกรรม ดังนี้

1) พัฒนาเครือข่ายให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) อย่างยั่งยืน

2) ส่งเสริมสนับสนุนให้เครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

4.5.2 มาตรการที่ 2 ติดตามประเมินผลความสำเร็จของการสร้างและพัฒนา
เครือข่าย โดยมีกิจกรรม ดังนี้

- 1) มีการติดตามประเมินผลการสร้างและพัฒนาเครือข่าย
- 2) รายงานผลการติดตามและประเมินผลการสร้างและพัฒนาเครือข่าย

3.2 ผลการประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษา

เพื่อควมมีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน พบว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อควมมีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความเหมาะสม (Propriety) มีความเป็นไปได้ (Feasibility) มีความสอดคล้อง (Congruity) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ต่อการสร้างเสริมประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน ส่วนผลการประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อควมมีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 50 คน พบว่า มีความเหมาะสม (Propriety) มีความสอดคล้อง (Congruity) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ต่อการสร้างเสริมประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความเป็นไปได้ (Feasibility) อยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัยสามารถสรุปภาพรวมของข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อควมมีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งผู้วิจัยใช้ชื่อว่า ครรชิตโมเดล (KHANCHIT'S MODEL) ประกอบด้วย 1 วิสัยทัศน์ 1 พันธกิจ 5 เป้าหมาย 5 กลยุทธ์ และ 13 มาตรการ

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อควมมีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งนี้ มีประเด็นในการอภิปรายผลตามลำดับดังต่อไปนี้

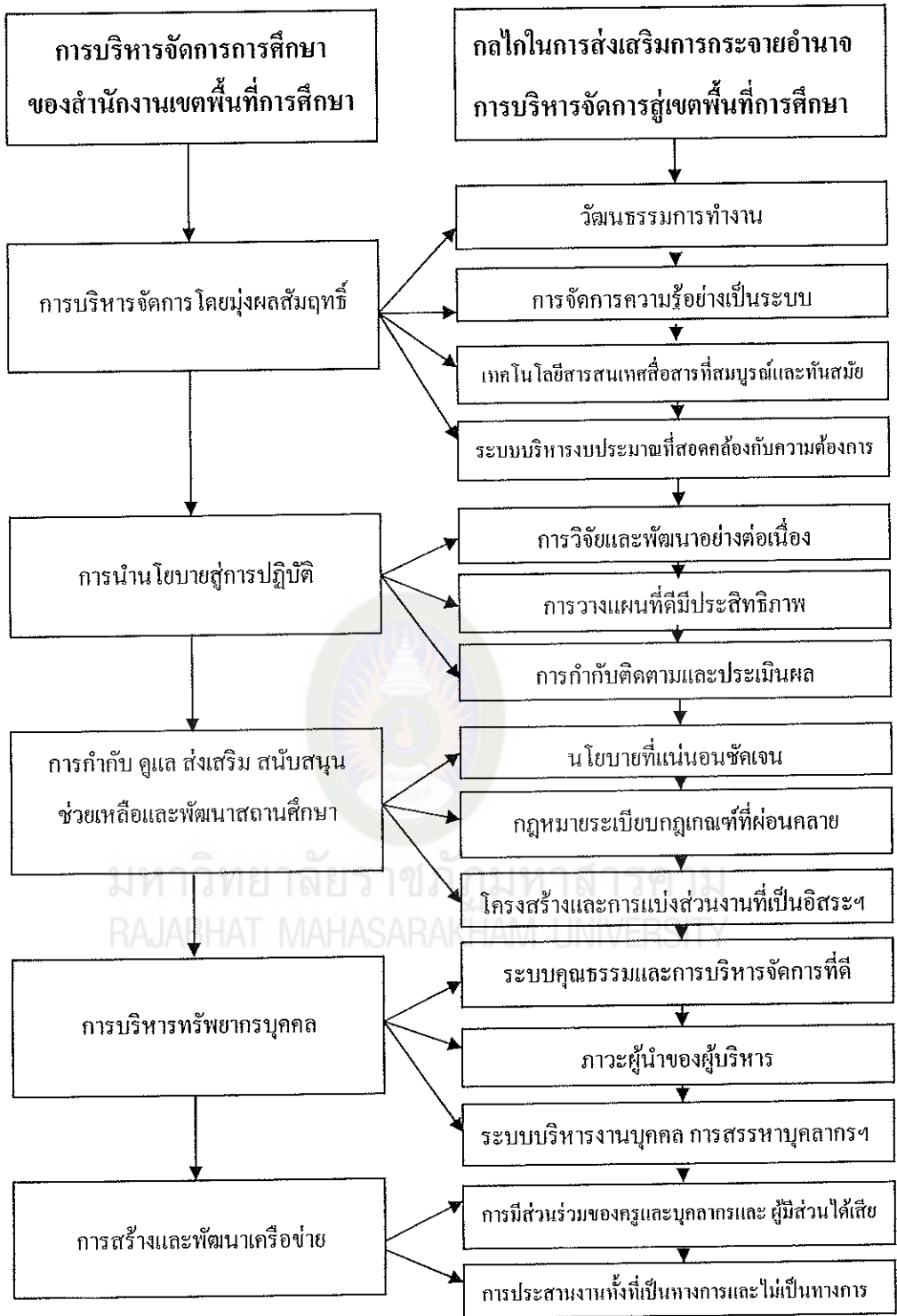
1. ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากผลการศึกษาปัญหาในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภาพโดยรวมของปัญหาในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้ง 5 ด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยมี 4 ด้านที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้าน

ที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงสุด คือด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการจัดการศึกษาพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้การเป็นมืออาชีพ ซึ่งการที่ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มเป้าหมายที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารทรัพยากรบุคคลทั้งด้าน อัตราค่าจ้างและการพัฒนาบุคลากร ซึ่งน่าจะเห็นว่าการดำเนินงานด้านบุคคลเป็นเรื่องที่ทำได้ยากอาจเนื่องจากข้อระเบียบกฎหมายหรือการกระจายอำนาจด้านการบริหารงานบุคคล มายังเขตพื้นที่การศึกษาไม่แท้จริงและไม่เต็มที่ สอดคล้องกับบทวิเคราะห์ห้บทบาทอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาโดยคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2555 : 99-101) ที่ว่าจากหลักการเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่กำหนด ในกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ประกอบกับการประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปยังคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 แล้ว พบว่า กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการการศึกษาในด้านต่าง ๆ ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา แล้ว ทั้งในด้านวิชาการ การงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ในหมวดต่าง ๆ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากลักษณะของอำนาจที่เขตพื้นที่การศึกษาได้รับมอบพบว่า อำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่เป็นอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกันกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายทั้งสิ้น หากแต่องค์กรที่ใช้อำนาจเป็นส่วนราชการที่อยู่ในสังกัดของส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการแทน ดังนั้น การบริหารจัดการการศึกษาโดยเขตพื้นที่การศึกษา จึงเป็นการบริหารจัดการการศึกษาโดยราชการส่วนกลางในลักษณะของ “การแบ่งอำนาจ” บางส่วนของราชการบริหารส่วนกลางคือ กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังหน่วยงานในสังกัดของราชการบริหารส่วนกลาง คือเขตพื้นที่การศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับรายงานข้อเสนอทางเลือกระบบการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาวะคนไทย โดยวรภรณ์ สามโกเศศ และคณะ (2553 : 73) ซึ่งพบว่า การบริหารบุคคล มีการสั่งการจากส่วนกลางมากเกินไป บุคลากรที่ทำงานด้านบริหารงานบุคคล ขาดประสบการณ์ และการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาต้องดำเนินการภายใต้กฎหมาย ก.ค.ศ.

สำหรับแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลการศึกษาพบว่าแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 5 ด้าน มีดังนี้ สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทำงานอย่างมืออาชีพ มีการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลอย่างชัดเจน ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาดังต่อไปนี้และ ยั่งยืน จัดทำแผนเพื่อการบริหารอัตรากำลัง และมีระเบียบกฎหมายรองรับเครือข่าย ซึ่งผล การศึกษาปรากฏเช่นนี้สอดคล้องกับกลไกหลักในการส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหาร จัดการสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2554 : 34) ประกอบด้วยกลไกจำนวน 15 กลไก ซึ่งประกอบด้วยกลไกหลัก จำนวน 9 กลไก และกลไก เสริม 6 กลไก ดังนี้ 1) นโยบายที่แน่นอนชัดเจน 2) กฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ผ่อนคลายน 3) โครงสร้างและการแบ่งส่วนงานที่เป็นอิสระของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา 4) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 5) ระบบคุณธรรมและการบริหารจัดการที่ดี 6) ระบบการบริหารงาน บุคคลเกี่ยวกับการสรรหาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการบำรุงขวัญกำลังใจที่เป็นไปตาม สภาพจริง 7) ระบบบริหารงบประมาณที่สอดคล้องกับสภาพจริงตามความต้องการ 8) การมีส่วนร่วมของครู บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และ 9) การกำกับ ติดตามและประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพกลไกเสริม จำนวน 6 กลไก คือ 9.1) วัฒนธรรมการทำงาน 9.2) การวางแผนที่ดีมีประสิทธิภาพ 9.3) การประสานงานทั้งที่เป็น ทางการและไม่เป็นทางการ 9.4) การจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ 9.5) เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารที่สมบูรณ์และทันสมัย และ 9.6) การวิจัยและพัฒนาที่เป็นไปอย่าง ต่อเนื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและกลไกส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่เขตพื้นที่การศึกษา ดังแผนภาพที่ 8

แผนภาพที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและกลไกส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่เขตพื้นที่การศึกษา

นอกจากนี้ เรื่องการสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทำงานอย่างมีอาชีพนั้นสอดคล้องกับแนวคิดของธีระ รุณเจริญ (2557 : 7) ซึ่งได้กล่าวว่า การจัดและการบริหารการศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินการจึงจะทำให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเนื่องจากวิชาชีพทางการศึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูงวิชาชีพหนึ่ง ผู้บริหารการศึกษา (ผู้บริหารนอกสถานศึกษา) ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ จะต้องเป็น “มีอาชีพ” จึงจะทำให้การศึกษาบรรลุความสำเร็จได้อย่างดีมีประสิทธิภาพ

2. การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อควมมีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผลการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อควมมีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยการสัมมนาเชิงปฏิบัติการของคณะทำงาน ซึ่งได้ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อควมมีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ประกอบด้วย 1 วิสัยทัศน์ 1 พันธกิจ 5 เป้าหมาย 5 กลยุทธ์ และ 13 มาตรการ ซึ่งผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชิต กำมันตะคุณ เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายศักยภาพการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด วิชิต กำมันตะคุณ (2552 : 218-228) มีองค์ประกอบของข้อเสนอเชิงนโยบายที่สำคัญ คือ 1) วิสัยทัศน์ 2) พันธกิจ 3) วัตถุประสงค์ 4) ยุทธศาสตร์ 5) เป้าประสงค์ 6) กลยุทธ์ 7) มาตรการ 8) กลไกสู่การปฏิบัติ และ 9) การประเมินผล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของคมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล เรื่อง ข้อเสนอแผนที่ยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 คมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล (2547 : 240) มีองค์ประกอบของข้อเสนอเชิงนโยบายที่สำคัญ คือ 1) วิสัยทัศน์ 2) พันธกิจ 3) วัตถุประสงค์ 4) ยุทธศาสตร์ 5) กลไกเร่งรัดยุทธศาสตร์ 6) การควบคุมยุทธศาสตร์ และ 7) การประเมินผลยุทธศาสตร์ และสอดคล้องกับ ตัวชี้วัดตามแผนการปฏิบัตินโยบายการประจำปีงบประมาณ 2556 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2556 ข : 5) ซึ่งแผนการปฏิบัตินโยบายการประจำปีงบประมาณ 2556 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1 วิสัยทัศน์ 1 พันธกิจ 5 เป้าประสงค์ 6 กลยุทธ์ และ 10 จุดเน้น ดังนี้ วิสัยทัศน์ “สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรหลักขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยให้ได้มาตรฐานสากล และสูงเทียบเท่าค่าเฉลี่ยของโลก ภายในปี 2563 รวมทั้งลดช่องว่างของโอกาสและคุณภาพการศึกษา” พันธกิจ “พัฒนา ส่งเสริม และ สนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยเน้น

การพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาสู่คุณภาพระดับสากล” เป้าประสงค์ 1) ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ 2) ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่อนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึง และเสมอภาค 3) ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มตามศักยภาพ 4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีความเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล และ 5) การศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้รับการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรมีความปลอดภัยและมั่นคง

กลยุทธ์ประกอบด้วย

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถ ด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ (Raising the Bar) กลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Moral and Ethics) กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงและลดความเหลื่อมล้ำ ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ (Filling the Gap) กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (Teacher Enhancement) กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา (Good Governance) กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (Education for Peace and Harmony) และจุดเน้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดจุดเน้นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ดังนี้ 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพิ่มขึ้น โดยผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 3 (Student Achievement) 2) เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ (EQ : Emotion Quotient) 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนอ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง และมีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน (Literacy, Numeracy and Reasoning Abilities) 4) นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ และอยู่อย่างพอเพียง (Sufficiency & Public Mind) 5) นักเรียนที่มีความสามารถด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศิลปศาสตร์ทุกคนได้รับการส่งเสริมให้มีความเป็นเลิศ (Excel to

Excellence) 6) ประชากรวัยเรียนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาด້วยทางเลือกที่หลากหลาย เพื่อลดอัตราเด็กตกหล่น ออกกลางคัน ส่งเสริมการเรียนต่อหรือประกอบอาชีพ (Alternative Access) 7) นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคน และสถานศึกษาทุกแห่งในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของตน (Southern – Border Provinces) 8) นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคน มีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมพหุวัฒนธรรม (ASEAN Community) 9) สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งและได้รับการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอก (Quality Schools) และ 10) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งมีคุณภาพตามมาตรฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Effective Service Areas)

3. ผลการตรวจสอบและยืนยันข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษา เพื่อความมีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.1 ผลการประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษา เพื่อความมีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความเหมาะสม (Propriety) มีความเป็นไปได้ (Feasibility) มีความสอดคล้อง (Congruity) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ต่อการส่งเสริมประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ ผลปรากฏว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อความมีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความเหมาะสม (Propriety) มีความเป็นไปได้ (Feasibility) มีความสอดคล้อง (Congruity) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ต่อการส่งเสริมประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า กระบวนการได้มาของข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อความมีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านการสังเคราะห์ข้อมูลโดยผู้วิจัย การจัดทำข้อเสนอได้ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดทำนอกจากนั้นยังผ่านการตรวจสอบยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ดังนั้นผลที่ได้จากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจึงมีระดับการประเมินความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ความสอดคล้อง (Congruity) และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดระบบบริหารและจัดการศึกษาของกลุ่ม โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 11 ของพระมหาลุด กุนขุนทด (2555 : 204) พบว่า ผลการประเมินข้อเสนอ

เงินนโยบายโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ปรากฏว่า ทั้งการจัดระบบบริหาร และการจัดการศึกษา ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

3.2 ผลการประเมินข้อเสนอเงินนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อความ มีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลปรากฏว่า มีความเหมาะสม (Propriety) มีความสอดคล้อง (Congruity) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ต่อการ สร้างเสริมประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความ เป็นไปได้ (Feasibility) อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยข้อเสนอ เงินนโยบายเพื่อ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ของธนู วงษ์จินดา (2556 : 229) ซึ่งพบว่า ผลการประเมิน ข้อเสนอเงินนโยบายเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เฉพาะ ภาพรวมการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ผลปรากฏว่า มีความเหมาะสม (Propriety) มีความ สอดคล้อง (Congruity) และความเป็นประโยชน์ (Utility) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความ เป็นไปได้ (Feasibility) อยู่ในระดับมาก

3.3 ผลการประเมินข้อเสนอเงินนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อความ มี ประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ทั้ง ผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีผลการประเมินข้อเสนอเงินนโยบายโดยรวมมีความเหมาะสม (Propriety) มีความสอดคล้อง (Congruity) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ต่อการสร้างเสริม ประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความเป็นไปได้ (Feasibility) นั้น ผลการประเมินข้อเสนอเงินนโยบายของผู้เชี่ยวชาญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่สุด แต่ผลการประเมินข้อเสนอเงินนโยบายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า คณะผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเป็นผู้บริหารของหน่วยงาน มีบทบาทในการกำหนดนโยบายของหน่วยงานที่สังกัด จึงมีความเห็นแตกต่างจากผลการ ประเมินของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งส่วนมากเป็นผู้ปฏิบัติในหน่วยงาน ซึ่งผลการศึกษา สอดคล้องกับข้อเสนอเงินนโยบายการพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษา ของสำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา (2553 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการกระจาย อำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา คือ ความไม่พร้อมของบุคลากรผู้รับอำนาจไป ปฏิบัติจริงในพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งให้เห็นถึงองค์ประกอบของข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อควมมีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ประกอบด้วย 1 วิสัยทัศน์ 1 พันธกิจ 5 เป้าหมาย 5 กลยุทธ์ และ 13 มาตรการ เป็นแนวทางให้ผู้มีอำนาจหน้าที่นำไปใช้ในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยเฉพาะกลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพ มาตรการที่ 2 พัฒนาคูครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่มืออาชีพ มีกิจกรรม 1) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใ้ผู้มีความคิดเชิงระบบสามารถเรียนรู้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง 2) ส่งเสริม สนับสนุนการใช้กระบวนการพัฒนา หลากหลายเพื่อทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดการเรียนรู้ 3) ส่งเสริม สนับสนุนให้องค์การเกิดการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ และ 4) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองพัฒนางาน และพัฒนาองค์การโดยใช้กระบวนการ วิจัยเพื่อการพัฒนา หากสามารถนำไปกำหนดนโยบายในพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลจะส่งผลถึงการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น

1.2 ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อควมมีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับการตรวจสอบด้วยกระบวนการทางการวิจัย ซึ่งเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายที่มีความเหมาะสมกับบริบทในยุคปัจจุบัน ดังนั้นจึงเป็นแนวทางให้ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารจัดการการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยอาจกำหนดเป็นอัตลักษณ์ (Identity) ของเขตพื้นที่การศึกษาตามบริบทและสถานการณ์ที่เหมาะสมเพื่อเป็นหลักในการกำหนดเป็นนโยบายและเป็นแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้ในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือการสร้างแบบวัดและประเมินการบริหารจัดการการศึกษาตามบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อสร้างเครื่องมือวัดการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามความเหมาะสมของบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.3 ควรมีการวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาในหน่วยงานหรือสังกัดอื่น เพื่อให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทนั้น ๆ

2.4 ควรมีการวิจัยเชิงประเมินและติดตามผลการนำนโยบายไปใช้ในการบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในบริบทที่ใกล้เคียงกันเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานในการวางแผนการพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

2.5 ควรมีการศึกษาเป็นกรณีเพื่อนำนโยบายสู่การปฏิบัติโดยเฉพาะด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY